

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2018-10-25
Meddelad i Linköping

Mål nr
4172-18

SÖKANDE

Fervent Cleaning Company Aktiebolag, 556511-9012

Ombud: Hans Hornewall
Fervent Cleaning Company Aktiebolag

MOTPARTER

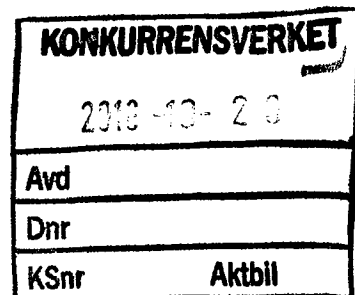
1. Norrköping Norrevo Fastigheter AB, 559028-5747

Ombud: Upphandlingscenter, Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen, 222000-2527

2. Städse AB, 556897-8364

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar om rättelse med innebörden att Norrköping Norrevo Fastigheter AB ska genomföra en ny anbudsutvärdering varvid anbudet från Städse AB inte ska beaktas.

Dok.Id 346515

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se		måndag–fredag 08:00–16:00

ANSÖKAN M.M.

Norrköping Norrevo Fastigheter AB (Norrevo) genomför upphandlingen *Städtjänster Södra Promenaden* med diarienummer UH 2017-151. Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande enligt LOU och tilldelning sker till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån grunden pris. Genom tilldelningsbeslut den 15 maj 2018 meddelade Norrevo att kontrakt i upphandlingen tilldelats Städse AB (Städse).

Fervent ansöker om överprövning och yrkar därvid att upphandlingen får avslutas först efter att rättelse gjorts.

Norrevo motsätter sig bifall till ansökan.

Städse motsätter sig bifall till ansökan.

VAD PARTERNA ANFÖR

Fervent

Städses anbud uppfyller inte upphandlingens obligatoriska krav. Av prisformuläret och i dess räkneexempel framgår att kalkylerat timpris, 250 kr alternativt 300 kr i heltal, för de olika tjänsterna ska stämma överens med de kalkylerade tiderna för samma tjänster. Städses anbud avviker från detta krav vid två tillfällen. Objektet Bergets förskola har ett storstädningspris på 800 kr per gång och tidsåtgången uppges till 2,66 timmar, vilket ger ett timpris på 301 kr. Objektet De Geer Gymnasiets Café har ett storstädningspris på 500 kr per gång och tidsåtgången uppges till 1,66 timmar, vilket ger ett timpris på 301 kr.

Kravet som ska prövas i detta mål har använts i ett annat upphandlingsförfarande. Förvaltningsrätten i Linköping kom vid den överprövningen fram till att kravet var ett obligatoriskt krav. Det har inte funnits skäl för bolaget att utgå från annat än att kravet är obligatoriskt även i upphandlingsförfarandet som är föremål för prövning i detta mål.

I och med att Fervents anbud kommit tvåa i prisrangordningen riskerar bolaget att lida skada om inte rättelse sker.

Norrevo

Kravet som är föremål för prövning i detta mål består av två meningar. Dessa måste tolkas tillsammans. I den första meningen återfinns ett skakrav. Den andra meningens innebörd är att ett anbud kan förkastas om skakravet inte uppfylls. Anledningen till att den första meningen kompletteras med ytterligare en mening, som innehåller ett ”kan”, är att anbud inte ska behöva förkastas på grund av att de avviker med ören eller en krona. Det skulle vara oproportionerligt om anbud behövde förkastas på grund av så små avvikelser. Gällande det faktum att kravet tidigare varit föremål för prövning hos Förvaltningsrätten i Linköping och då bedömts vara ett obligatoriskt krav har ingen relevans för detta mål. Kravet har använts av olika myndigheter och det är upp till den upphandlande myndigheten att välja hur kraven ska tillämpas.

Städse

Den upphandlande myndigheten ska utifrån upphandlingen i sin helhet göra en bedömning av vilket anbud som är mest fördelaktigt när det kommer till att förvalta myndighetens resurser. Städse har uppfyllt alla i upphandlingen förekommande krav och dess anbud var det mest fördelaktiga. Objekten Bergets förskola och De Geers gymnasiums café utgör en mycket marginell

del av upphandlingen. De tvistiga posterna har avrundats uppåt. Differensen på fyra kronor påverkar inte resultatet av upphandlingen alls och det kan inte vara rimligt att förkasta Städeses anbud med anledning av denna marginala skillnad.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Det kan inledningsvis konstateras att Fervent inte har invänt mot utformningen av upphandlingsdokumenten, utan att Fervent endast har gjort gällande att Städse inte uppfyller ställda krav.

I upphandlingsdokumenten anges bl.a. följande. ”*Angivna kalkylerade timkostnader och timkostnaden i offererade priser för respektive tjänst ska överensstämma för respektive objekt. Överensstämmer inte timpriserna kan anbudet förkastas.*”

Det är i målet ostridigt mellan parterna att angivna kalkylerade timkostnader och Städses timkostnad i offererade priser för respektive tjänst inte överensstämmer vad gäller två objekt, samt att avvikelserna i dessa delar endast är marginella. Parterna är dock, utifrån formuleringen ”Överensstämmer inte timpriserna kan anbudet förkastas”, oense om huruvida det var rätt av Norrevo att inte förkasta Städses anbud trots nämnda avvikelser.

Fervent menar att kravet på att timpriserna ska överensstämma är obligatoriskt och att Städse därför skulle ha förkastats. Norrevo menar att det är ett krav att timpriserna ska överensstämma men att myndigheten, utifrån att det står ”kan” och inte ”ska” förkastas, inte har varit tvungen att förkasta ett anbud som inte uppfyller kravet och att myndigheten har haft rätt att godta mindre avvikelser. Städse menar att det inte vore rimligt att förkasta dess anbud endast med anledning av marginella avvikelser.

Respekten för principen om likabehandling av anbudsgivarna kräver att samtliga anbud är förenliga med upphandlingens obligatoriska krav för att garantera en objektiv jämförelse mellan de anbud som lämnats av de olika anbudsgivarna (se EU-domstolens avgörande C-243/89). Förvaltningsrätten anser att en upphandlande myndighet inte fritt kan välja om ett anbud ska förkastas eller inte när det finns grund för det, eftersom ett sådant förfarande skulle kunna stå i strid med likabehandlingsprincipen (jfr Andersson m.fl., LOU [1 maj 2015, Zeteo], kommentaren till 10 kap. 2 §).

I nu aktuell upphandling ska anbudena utvärderas utifrån grunden pris och i upphandlingsdokumenten finns fasta kalkylerade timkostnader för respektive tjänst angivna av Norrevo och dessa ska, i enlighet med ovan angivet krav, överensstämma med timkostnaden i offererade priser. Eftersom utvärderingen har skett endast utifrån pris anser förvaltningsrätten att anbudsgivarna har haft anledning att räkna med att de av Norrevo angivna timkostnaderna har varit viktiga för Norrevo. Det faktum att det angivits att anbudet

kan förkastas om timpriserna inte överensstämmer föranleder ingen annan bedömning. Under nu angivna förutsättningar anser förvaltningsrätten att Norrevo har handlat i strid med den grundläggande principen om likabehandling genom att Norrevo har valt att inte förkasta Städses anbud trots att Städses offererade timkostnad avviker, om än marginellt, från den av Norrevo angivna timkostnaden.

Fervent har uppgett att dess anbud hade det näst lägsta priset i upphandlingen, vilket inte har ifrågasatts av motparterna. Därmed har Fervent lidit skada på grund av Norrevos agerande att inte förkasta Städses anbud. Skäl för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU föreligger således. Fervents ansökan ska därmed bifallas och upphandlingen ska därför rättas på så sätt att Norrevo ska genomföra en ny anbudsutvärdering varvid anbudet från Städses inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Christine Lindström

Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Louise Millqvist.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.